НОЯБРЬ
18
1938 во
№ 157 (942)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

ВЛКСМ-лы КЫԅ ВО

А. В. КОСАРЕВ јортлӧн ԁоклаԁ ВЛКСМ ЦК-лӧн акԏівкӧԁ ӧтувја торжественнӧј Ԉенум вылын, коԁӧс сіӧма ВЛКСМ-лы XX во тырӧмлы, Болшој Ԏеатрын 1938 воԍа октабр 29 лунӧ

I.

20 во ВЛКСМ парԏіја отсӧгӧн ԁа сіјӧ веԍкӧԁлӧм улын котыртӧ ԁа ӧтувтӧ сӧветскӧј томјӧзӧс болшевістскӧј парԏіја ԁа сӧветскӧј власт гӧгӧр.

Ԉеԋін—Стаԉін парԏіја веԍкӧԁлӧм улын комсомол воспітывајтӧ аслас раԁјасын јӧзӧс, коԁјас помӧԅ преԃанӧԍ сӧветскӧј стројлы, коммуԋізм вӧсна акԏівнӧј борецјасӧс, јӧзӧс, коԁјас овлаԃејтісны наукајасӧн, кулҍтурајӧн, смел ԁа решіԏелнӧј јӧзӧс, коԁјас оз повны ԉішеԋіјејасыԍ ԁа сӧкыԁлунјасыԍ, јӧзӧс, коԁјас пӧшщаԃатӧмӧԍ нароԁлӧн врагјас ԁінӧ, рӧԃіналӧн врагјас ԁінӧ.

Нӧшта јона воԅ Веԉікӧј Октабрскӧј соціаԉісԏіческӧј револуціја победаӧԅ, пролетаріатлыԍ вынјассӧ чукӧртан ԁа сіјӧс соціаԉізм вӧсна решајушщӧј тышјас кежлӧ гӧтӧвітан каԁколастӧ, мијан парԏіја, Ԉеԋін ԁа Стаԉін смела кыскісны ужалыԍ ԁа велӧԁчыԍ томјӧзӧс акԏівнӧј поԉіԏіческӧј, револуціоннӧј тышӧ.

Ԉеԋін—Стаԉін парԏіја віԁлаліс рабочӧј томјӧзӧс, кыԅі класслыԍ јукӧн, коԁлӧн інԏересјасыс торјӧԁны поԅтӧмӧԍ ставнас пролетаріат інԏересјасыԍ.

Револуціоннӧј томјӧзын болшевістскӧј парԏіја пыр аԅԅыліс асԍыс вернӧј отсасысӧс. Парԏіја ԁӧверајтіс аслас томјӧзлы, а томјӧз помтӧг ԁӧверајтліс ԁа ԁӧверајтӧ аслас парԏіјалы. **(Аплоԃісментјас).** Болшевістскӧј парԏіја воспітывајтіс томјӧзын асԍыс смена, гӧтӧвітіс рабочӧј класс ԃелӧ вӧсна буԁушщӧј борецјасӧс.

1905 воын Влаԃімір Іԉјіч гіжліс:

„Каԃыс војеннӧј. Томјӧз решітас став тышлыԍісхоԁ, і стуԃенческӧј і нӧшта јонжыка рабочӧј томјӧз. Шыбытӧј ԋепоԁвіжностлыԍ, чінопочітаԋіјелыԍ став важ прівычкајас ԁа с. в. Котыртӧј томјӧзыԍ вперёԁовецјаслыԍ сојасӧн кружокјас ԁа поошщрајтӧј најӧс ужавны во-всу“.

Октабрскӧј вооруженнӧј восстаԋіје воԅвылын, 1917 воԍа августын, болшевістскӧј парԏіјалӧн VI ӧԁ сјезԁ вылын, коԁӧн веԍкӧԁліс Стаԉін јорт, спеціалнӧ обсужԁајтсӧ „томјӧз сојузјас јылыԍ“ вопрос. Парԏіјалӧн VI-ӧԁ сјезԁ, Стаԉін јорт пуктӧны буԁушщӧј комсомоллыԍ чорыԁ болшевістскӧј поԁувјас. Сјезԁ аслас шуӧмјасын гіжіс: „Пролетаріатлӧн парԏіја... Сетӧ аслыс отчот сіјӧ зев ыжыԁ тӧԁчанлунас, коԁӧс рабочӧј томјӧз імеітӧ ԅоԋнас рабочӧј ԁвіжеԋіјелы“.

Парԏіја VI-ӧԁ сјезԁлӧн тајӧ шуӧм бӧрас болшевістскӧј органіզаціјајас воԅмӧстчӧм сертi, најӧ отсӧгӧн быԁлаын лӧӧны револуціоннӧј томјӧзлӧн массӧвӧј органіզаціјајас.

Есерјас ԁа меԋшевікјас ԁа мукӧԁ буржуазнӧј парԏіјајас зіԉісны овлаԃејтны јуношескӧј ԁвіжеԋіјеӧн ԁа веԍкӧԁны сіјӧ ԁвіжеԋіјесӧ револуціјалы паныԁ.

Тајӧ контрреволуціоннӧј буржуазнӧј парԏіјајасыс, зіԉісны поԉіԏіческӧја разложітны томјӧзӧс, вӧтлыны томјӧзыԍ ԋеукроԏімӧј револуціоннӧј ԁух ԁа револуціоннӧј зілӧмјас.

Ужалыԍ томјӧз аԅԅыліс ԁа аԅԅӧ болшевістскӧј парԏіјаын рабочӧј класслыԍ інԏересјассӧ, а сіԅ-кӧ, і ужалыԍ томјӧзлыԍ інԏересјассӧ ԅік ӧԏі петкӧԁлысӧс. Ԉеԋін—Стаԉін парԏіјаын став сӧветскӧј томјӧз аԅԅӧ асԍыс ԅік ӧԏі веԍкӧԁлысӧс ԁа воспітаԏелӧс.

Со мыјла торјӧԁны поԅтӧм мијан странаын болшевістскӧј поколеԋіјејаслӧн јітӧԃыс.

Со мыјла абу ыжыԃжык шуԁ комсомолецлы, кыԅі лоны болшевікјаслӧн коммуԋісԏіческӧј парԏіјаса шԉенӧн, кыԅі ужавны парԏіјакӧԁ орччӧн, сы ԁінын, сылы соціаԉізм побеԁа вӧсна тышын аслас став вынјасӧн отсалӧмӧн. **(Бурнӧј аплоԃісментјас).**

II.

Ԉеԋінскӧј Комсомол развівајтчӧмлӧн історіја ем томјӧз вӧсна, сіјӧс марксістско-ԉеԋінскӧја воспітајтӧм вӧсна парԏіја тышлӧн історіја.

Ԉеԋінскӧј Комсомол быԁміс ԁа каԉітчіс парԏіјалӧн ԉеԋінско-стаԉінскӧј ԉіԋіјаыԍ уклонјаскӧԁ тышын, коммуԋізмлӧн ԁа сӧветскӧј нароԁлӧн уналыԃа врагјаскӧԁ тышын.

Комсомоллӧн 20 воԍа сушществујтан каԃ чӧжӧн нароԁлӧн врагјас—троцкістско-бухарінскӧј, ԅіновјевскӧј, буржуазно-націоналісԏіческӧј вреԃіԏелјас, ԃіверсантјас ԁа шпіонјас—ез ӧтчыԁ зіԉлыны кежӧԁны комсомолӧс ԉеԋінскӧј туј вылыԍ. Болшевістскӧј парԏіја віԅіс Ԉеԋінскӧј Комсомолӧс ԁа сӧветскӧј томјӧзӧс врагјасӧн усласӧмыԍ, кыԅі мам віԅӧ асԍыс ԃітасӧ.

Нароԃлӧн врагјас—троцкістјас, бухаріԋецјас, комсомолӧс разлагајтны, взорвітны сіјӧс пыщкӧссаԋыс, кежӧԃны комсомолӧс сылӧн ԉеԋінскӧј поԅіціјајас вылыԍ зілӧмӧн, преслеԁујтісны цел—ԉішітны парԏіјаӧс сылӧн том реԅервјасыԍ. Томјӧз вӧсна тыш—револуціја реԅервјас вӧсна тыш.

Врагјас зіԉісны орӧԃны томјӧзӧс парԏіјаыԍ, сылӧн веԍкӧԃлӧмыԍ, цел преслеԁујтӧмӧн—орӧԃны парԏіјалыԍ сӧветскӧј томјӧз массајасын опора. Ез вӧв ԋі ӧԏі сещӧм анԏіпарԏіјнӧј группіровка, коԁі ескӧ ез зіл парԏіјалы паныԃ аслас тышын іспоԉзујтны комсомол, сујсыны сіјӧ раԁјасӧ. Врагјас сувтӧԁлісны паныԃ томјӧзлыԍ інԏерес јассӧ соціаԉісԏіческӧј госуԃарство інԏересјаслы, тојлалісны томјӧзӧс томјӧзлыԍ інԏересјассӧ ԅоԋнас пролетаріат інԏересјаслы паныԃ сувтӧԃан туј вылӧ.

Парԏіјалӧн ԁа нароԃлӧн врагјас вӧчлісны ставка комсомолӧс болшевістскӧј парԏіјалы паныԃ сувтӧԃӧм вылӧ. Парԏіјакӧԃ тышкасӧмӧн, најӧ кӧԅісны томјӧз пӧвсын коммуԋісԏіческӧј парԏіја ԁінӧ ԋеԃоверіје.

Комсомол врагјаслӧн тајӧ проіскјас вылас пыр вочавіԅліс болшевікјас парԏіја гӧгӧр нӧшта јонжыка ӧтувтчӧмӧн. Ԉеԋін—Стаԉін парԏіјалӧн ԉіԋіја пыр вӧліс ем і лоԃ Ԉеԋінскӧј Комсомоллӧн ԉіԋіјаӧн. **(Аплоԃісментјас).** Комсомол пыр мунліс і кутас мунны Ԉеԋін ԁа Стаԉін бӧрса **(бурнӧј аплоԃісментјас)**, і абу сещӧм вын, коԁі верміс ескӧ торјӧԁны комсомолӧс болшевістскӧј парԏіјаыԍ. Стаԉін јорт ԁіныԍ **(Бурнӧј, ԁыр лӧԋавтӧм аплоԃісментјас. Ставӧн сувтӧны. Горӧԃӧмјас: „Меԁ олас ԁона Стаԉін јорт!“)**

Троцкістско-бухарінскӧј шпіонскӧј банԁаыԍ нароԁлӧн врагјас зіԉісны пӧртны Ԉеԋінскӧј Комсомол узкӧј сектантскӧј органіզаціјаӧ, коԁі торјалӧма сӧветскӧј томјӧз паскыԃ массајасыԍ. Зіԉісны тупкыны комсомолӧ воԅынмуныԍ томјӧзлы туј, бурещ сіјӧн преслеԁујтісны цел—орӧԃны комсомолӧс томјӧзыԍ ԁа ԉішітны парԏіјаӧс комсомолыԍ, кыԅі парԏіјалӧн зев важнӧј прівоԁнӧј ремеԋыԍ, коԁі јітӧ болшевістскӧј парԏіјаӧс том поколеԋіјекӧԁ.

Троцкістско-бухарінскӧј вреԃіԏелјас зіԉісны жугӧԁны рабоче-креставскӧј Ԉеԋінскӧј Комсомол, спорујтӧԁны сојузлыԍ пролетарскӧј јукӧн крестанскӧјкӧԁ. Зіԉісны ԁугӧԁны крестанскӧј томјӧзӧс комсомолӧ прімітӧм.

І став тајӧ зілӧмјассӧ Ԉеԋінскӧј Комсомол, парԏіја, ԉічнӧ Стаԉін јорт, отсӧгӧн, ерԁӧԁіс ԁа грӧмітіс, кыԅі ԉеԋіԋізмлы враждеб нӧјјасӧс.

Комсомол, кыԅі і ставнас сӧветскӧј нароԁ, віԅліс ԁа віԅӧ парԏіјаӧс вражескӧј усласӧмјасыԍ, ӧԁ мијан страналӧн выныс, сылӧн вынјӧрыс ԁа ԋепобеԃімостыс емӧԍ мијан болшевістскӧј парԏіја емлунын, мијан странаын соціаԉізм стрӧітӧмӧн стаԉінскӧј веԍкӧԁлӧмын. **(Аплоԃісментјас).**

Парԏіјалӧн ԁа нароԁлӧн врагјас—правӧјјас ԁа сіԅ шусана „ԉевакјас“, коԁјас емӧԍ троцкістјас, соціаԉізмлы паныԁ, мијан револуціјалы паныԁ, мијан нароԁлы паныԁ асланыс тышын ез ӧтчыԁ вӧчлыны атакајас і комсомол вылӧ. Комсомол пыщкын мелкобуржуазнӧј елементјас вылӧ мыжсӧмӧн, најӧ зіԉісны асланыс контрреволуціоннӧј лозунгјасӧн „парԏіјакӧԁ равноправіје јылыԍ“, „поԁвергајт ставсӧ сомԋеԋіјелы“ кежӧԁны комсомолӧс ԉеԋінско-стаԉінскӧј поԅіціјајас вылыԍ.

Комсомол Стаԉін јорт отсӧгӧн, комсомолӧн веԍкӧԁлӧмын Молотов, Кагановіч, Ворошілов, Анԁрејев, Жԃанов, Мікојан, Јежов, Каԉіԋін, Хрущев јортјасӧн меԃматыса ԁа ԋепосреԃственнӧј участвујтӧмӧн грӧмітіс і тајӧ контрреволуціоннӧј зілӧмјассӧ, коԁјасӧс тупкӧма „ԉевӧј“ фразаӧн. **(Аплоԃісментјас).** І ԋекущӧм жулԋіческӧј, контрреволуціоннӧј троцкістскӧј утвержԃеԋіјејас сы јылыԍ, мыј томјӧз ем „револуціјалӧн барометр“, томјӧз воԅын ԋекущӧм поԁлӧј лесԏ ез отсавны.

Комсомол „правӧј“ ԁа „ԉевӧј“ контрреволуціоԋерјаскӧԁ тышын іԃејнӧја ԁа органіզаціоннӧја закаԉітчіс, бостіс вынјас ԁа зԁоровје, коԉліс ԁа коԉӧ вернӧјӧн аслас мамлы—ВКП(б) лы, коԉліс ԁа коԉӧ і воԅӧ лоас вернӧјӧн аслас баԏлы ԁа учіԏеллы, Стаԉін јортлы. **(Бурнӧј аплоԃісментјас).**

Нароԃлӧн врагјас зіԉісны кӧԅны томјӧзын сомԋеԋіје ӧԏі странаын соціаԉізм стрӧітны поԅанлун јылыԍ ԉеԋінско-стаԉінскӧј учеԋіје правіԉностын, орӧԁны томјӧзлыԍ ентуԅіазм ԁа соціаԉізм побеԁаӧ верітӧм.

І мијан револуціјалӧн тајӧ главнӧј вопросас, кыԅі і мукӧԁјасас, Ԉеԋінскӧј Комсомол вӧлі вернӧј аслас парԏіјалы помӧԅ.

Комсомол быԁміс ԁа каԉітчіс соціаԉізм ԃелӧ вӧсна, Ԉеԋін—Стаԉін ԃелӧ вӧсна тышын. Сіјӧ шеԁӧԁіс гырыԍ успехјас аслас ужын, но сіјӧ успехјасыс

(Воԅӧ віԅӧԁ 2 ԉістбокыԍ).

135

А. В. Косарев јорт ԁокладлӧн проԁолжеԋије

вӧлiны ескӧ нӧшта јонжыка тӧдчанаӧ, гырыԍӧ, јонжыка всесторонԋејӧ, ВЛКСМ Центраԉнӧј Комiтет-кӧ ескӧ бӧрја каԁнас аслас ужын ез леԃ веԉ уна ԍерјознӧј ӧшыбкајас.

Мiјан партiја Центраԉнӧј Комiтетлӧн Ԉеԋiнскӧј Комсомоллы талун јӧзӧдӧм чолӧмалӧм, коԁын крiтiкујтӧны ВЛКСМ ЦК-лӧн зев ԍерјознӧј ӧшыбкајасыс, јӧнмӧдӧ Цекамолӧс, комсомолса веськӧԁлыԍјасӧс, ԍетӧ мiјанлы выԉ вынјас, кiстӧ мiјанӧ выԉ енергiја сӧветскӧј томјӧзӧс коммуԋiстическӧја воспiтајтӧм куԅа могјас олӧмӧ пӧртан ԁелӧын.

ВЛКСМ Центраԉнӧј Комiтет ԁыр каԁ чӧж ез казав народ врагјаслыԍ—троцкiстско - бухарiнскӧј вреԁiтеԉјаслыԍ ԁа шпiонјаслыԍ ужсӧ, коԁјас орудујтiсны комсомол органiзацијајасын.

ВЛКСМ Центраԉнӧј Комiтетлӧн полiтическӧј ԁејтеԉностыс вӧлi ныжмӧма, полiтическӧј ԁејтеԉностыс вӧлi тырмытӧм.

ВЛКСМ Центраԉнӧј Комiтет леԇны поԅтӧма ԍормiс комсомолын народлыԍ врагјасӧс разоблачiтӧмӧн, ԁа сӧмын партiја Центраԉнӧј Комiтет ԁа лично Сталiн јортлӧн вмешатеԉство бӧрын ВЛКСМ ЦК кутчыԍiс тајӧ ужас. Тајӧ ӧшыбкајасыс ԍетiсны поԅанлун врагјаслы тормозiтны комсомоԉецјасӧс iԁејно-полiтическӧја воспiтајтӧмлыԍ быԁмӧм. Врагјас орӧԁiсны комсомолын марксiстско-ԉеԋiнскӧј воспiтаԋије. Тајӧ ӧшыбкајасыс ԍетiсны поԅанлун троцкiстско-бухарiнскӧј шпiонјаслы ԁа ԁiверсантјаслы разложiтны ԁа орӧԁны комсомол каԁрјаслыԍ јукӧнсӧ ԁа вӧчны најӧс iностраннӧј разведкајаслы ԁобычаӧн.

ВЛКСМ ЦК-лӧн тајӧ ӧшыбкајас вӧснаыс комсомолын кутiс выԉ каԁрјасӧн быԁмӧм ԁа выԁвiгајтчӧм.

Комсомол воԅын сулалӧ нӧшта ыжыԁ уж комсомоԉецјасӧс iԁејнӧја вооружiтӧм куԅа, вражескӧј охвостје бырӧԁӧм куԅа, выԉ каԁрјасӧс выԁвiгајтӧм куԅа.

Народлӧн врагјас—троцкiстско-бухарiнскӧј вреԁiтеԉјас, шпiонјас ԁа ԁiверсантјас, коԁјас пӧрјасӧмӧн ԍујсiсны комсомолӧ, насажԁајтлiсны ВЛКСМ-ын безыԁејност, зiлiсны полiтическӧја разлагајтны комсомолӧс, а ВЛКСМ ЦК тајӧс ез аԇзыв.

Троцкiстско-бухарiнскӧј вреԁiтеԉјас ԁа шпiонјас насажԁајтлiсны комсомолын быт вопросјас ԁiнӧ буржуазнӧј отношеԋије, быт торјӧԁлiсны полiтiкаыԍ, прiмеԋајтiсны томјӧзӧс полiтическӧја разлагајтан метоԁ јӧзјас, собутыԉнiкјаслыԍ круговӧј порука ԁа ԍемејственност насажԁајтӧм пыр.

Комсомолын врагјасӧс аԇзытӧг, ВЛКСМ ЦК сыкӧԁ щӧщ ез казав i выԉ быԁмыԍ каԁрјасӧс ԁа тырмытӧма выԁвiгајтiс најӧс руковоԁствоӧ. Сӧмын мiјан партiја Центраԉнӧј комiтет ԁа Сталiн јорт вмешатеԉство бӧрын ВЛКСМ ЦК кутчыԍiс троцкiстско-бухарiнскӧј шпiонјасӧс грӧмiтӧмӧ, коԁјас пӧрјасӧмӧн ԍујсiсны комсомолӧ.

Тајӧ зев ԍерјознӧј ӧшыбкајас јывԍыс, коԁјасӧс леԇӧма ВЛКСМ ЦК-ӧн аслас ужын, ВЛКСМ Центраԉнӧј Комiтет, Ԉеԋiнскӧј Комсомолса веськӧԁлыԍјас ԋекор ԋе ԁолженӧԍ вунӧԁны.

Мiјан кывво тыран лунӧ мi зајавԉајтам партiјалӧн мiјан Центраԉнӧј Комiтетлы, Сталiн јортлы, мыј мiјан ужын тајӧ ԁа тащӧм сама ӧшыбкајасыс ԋекор ԍеԍса оз повторiтчыны. (Аплоԁiсментјас).

Народлӧн врагјаскӧԁ тыш јылыԍ мiјан партiја Центраԉнӧј Комiтетлыԍ iнԁӧԁ олӧмӧ пӧртӧмӧн, Ԉеԋiнскӧј Комсомоллӧн органiзацијајас нуӧԁiсны ыжыԁ уж комсомоллыԍ раԁјассӧ троцкiстско-бухарiнскӧј шпiонјасыԍ, вреԁiтеԉјасыԍ ԁа ԁiверсантјасыԍ, полiтически сомнiтеԉнӧј ԁа разложiтчӧм елементјасыԍ весалӧм куԅа.

Руковоԁствоӧ выԁвiнiтӧма уна ԁас ԍурс выԉ актiв, коԁӧс прӧверiтӧма народлӧн врагјаскӧԁ, коммуԋiзмлӧн врагјаскӧԁ тышын.

III.

Сӧветскӧј томјӧз—меԁԍа шуԁа томјӧз мiрын, сiјӧ олӧ сещӧм условiјејасын, кущӧмјасӧс ез тӧԁлы ԁа оз тӧԁ ԉубӧј мӧԁ страна, нi ӧтi том покоԉеԋије.

Сӧветскӧј томјӧз поԉзујтчӧ соцiаԉiстическӧј стројлӧн став благојаснас.

Мiјан странаса народ Ԉеԋiн—Сталiн партiја веськӧԁлӧм улын бырӧԁiс капiтаԉiстическӧј строј, путкыԉтiс капiтаԉiстјасӧс, фабрiкантјасӧс, помещiкјасӧс, кулакјасӧс, бырӧԁiс мортӧс мӧртӧн експлоатiрујтӧм. Капiтаԉiстическӧј фабрiкаын помещiк ԁа кулак орԁын поԁԋевоԉнӧј уж пыԁԁi мiјан сущесвујтӧ свобоԁнӧј, раԁостнӧј уж, уж, коԁӧс пӧртӧма „зазорнӧј ԁа ԍокыԁ бремјаыԍ, кущӧмӧн сiјӧ лыԁԁыԍлiс војԁӧр, **честа ԁелӧӧ, слава ԁелӧӧ, ԁоблест ԁа геројство ԁелӧӧ**“ (Сталiн). Зонјас ԁа нывјас мунӧны фабрiкаӧ лiбӧ заводӧ, учрежԁеԋiјеӧ лiбӧ колхозӧ раԁпырыԍ, „кыԇi асланыс керкаӧ, коԁын најӧ кӧзајева. Капiтаԉiзм ԁырјiкӧ ԁа ӧнӧԇ капiтаԉiстическӧј странајасын томјӧзлӧн уж меԁԍа улӧ мынтыссӧ, мiјан томјӧз ӧткоԁ ужыԍ получајтӧ ӧткоԁ уԁжон гырысјаскӧԁ ӧтщӧщ. Мiјан абу ужтӧмалӧм, абу корысалӧм. Ставнас тајӧн сӧветскӧј томјӧз објазан Ԉеԋiн—Сталiн партiјалы, сӧветскӧј стројлы.

Сӧмын мiјан соцiаԉiстическӧј странаын, сӧветскӧј строј ԁырјi, партiјалӧн ԁа сӧветскӧј правiтеԉстволӧн тӧжԁысӧмјасӧн, челаԁлы бӧр ԍетӧма налыԍ ԁетство. Челаԁлы мiјан лӧсӧԁӧма сещӧм условiјејас, коԁјас јылыԍ капiтаԉiстическӧј странајасын челаԁ ԁа наԁ бат-мамыс весiг оз вермыны мечтајтны.

Малолетнејјаслыԍ уж мiјан запретiтӧма.

Став поԁростокјаслӧн 16-саԋ 18 арӧсӧԇ жеԋӧԁӧм ужалан лун. Став том рабочӧјјаслы ԁа работԋiцајаслы, коԁјаслы абу тырӧма 18 арӧс, запрещајтӧ труԁ зԁоровјелы торјӧн ԍокыԁ ужјас вылын, вреԁнӧј ԁа опаснӧј произвоԁствојас вылын, пӧԍ цехјасын.

Ставсӧ тајӧ лӧсӧԁiсны томјӧзлы Ԉеԋiнлӧн—Сталiнлӧн партiја, сӧветскӧј строј.

Сӧветскӧј томјӧз заԋiмајтӧ зев тӧԁчана места соцiаԉiстическӧј строiтеԉствоын.

Томјӧз составԉајтӧ мiјан странаса рабочӧјјаслыԍ, служащӧјјаслыԍ ԁа iнтеԉлiгенцiјалыԍ којмӧԁ јукӧныԍ унжык. Став народнӧј овмӧсын ужалӧ 9.962 ԍурс морт 26 арӧсӧԇ.

Крупнӧј промышленностын томјӧз 26 арӧсӧԇ составԉајтӧ 41,6 процент рабочӧјјаслӧн общӧј лыԁ ԁiнӧ.

Стахановскӧј уж обеспечiвајтӧ рабочӧј томјӧз матерiаԉнӧј благосостојаԋијелыԍ ԁугԁывтӧг соԁӧм.

Торјӧн вылын том стахановецјаслӧн ужԁоныс Ԁонбасса каменноугоԉнӧј промышленностын, ԍенi том стахановецјасыԍ 50 сајас прӧчентыс зарабатывајтӧны 500-саԋ 1.000 шајтӧԇ ԁа том стахановецјаслӧн 8,8 прӧч. зарабатывајтӧны 1.000 шајт сајас тӧлыԍ (ВЛКСМ ЦК-ӧн нуӧԁӧм выборочнӧј обсԉеԁоваԋије ԁаннӧјјас ԍертi).

Ужалыԍ јӧзлӧн зажiточнӧј олӧм быԁмӧм поԁув вылын мiјан томјӧзлы обеспечiтӧма зԁоровӧј шојччӧм ԁа кулътурнӧј гажӧԁчӧмјас.

ВЛКСМ Центраԉнӧј Комiтетӧн обсԉеԁујтӧм 10 ԍурс том рабочӧјыԍ 54 прӧчент iмеiтӧны асԍыныс собственнӧј общественно-полiтическӧј лiтература ԁа жынјыс гӧгӧр iмеiтӧны асԍыныс собственнӧј теԁнiческӧј бiблiотечкајас. Томјӧз матерiаԉнӧј благосостојаԋије быԁмӧм ԁа сылӧн култура быԁмӧм петкӧԁлысӧн ем тащӧм факт. Колхознӧј томјӧзӧс выборочнӧја обсԉеԁујтӧм ԍертi—том колхознiкјаслӧн 58 прӧчент iмеiтӧны ручнӧј ԁа карманнӧј часыјас, том колхознiкјаслӧн 30 прӧч. сiстематически бостӧны общественно-полiтическӧј лiтература.

Буржуазнӧј статiстiка быԁногыԍ кеԁӧ томјӧзлӧн ужалан лун куԅа јылыԍ ԁаннӧјјас. Буржуазнӧј печатӧ вескалыԍ сведеԋiјејас петкӧԁлӧны експлоатацијалыԍ жуткӧј картiна. Германiјаын трiкотажнӧј ԁа картонажнӧј произвоԁствојас челаԁлӧн ԁа поԁростокјаслӧн ужалан луныс 11 час. Манчестер карса преԁпрiјатiјејасын, Англiјаын, челаԁ ԁа поԁростокјас ужалӧны 12 часӧн суткi. Јапонiјаын промышленностлӧн торја јукӧнјасын челаԁ ԁа поԁростокјас ужалӧны 13—14 часӧн суткi.

Германiјаса фашiстскӧј законјасын томјӧз уж јылыԍ вiставсӧ: „Учеԋiк објазан поԁчiԋајтчыны аслас мастерлӧн бат сама воспiтаԋiјелы лiбӧ сылы, коԁi сiјӧс мастер пыԁԁi велӧԁӧ. Сiјӧ објазан лоны покорнӧјӧн, вернӧјӧн ԁа прiлежнӧјӧн ԁа ԁолжен кутны ассӧ прiлiчнӧја. Ԋепокорностыс прiмеԋајтсӧны теԉеснӧј наказаԋiјејас“.

Боԉшевiкјаслӧн партiја, сӧветскӧј строј лӧсӧԁiсны выԉ сӧветскӧј школа.

Мiјан странаын пыртӧма всеобщӧј објазатеԉнӧј начаԉнӧј ԁонбостӧг велӧԁӧм. Мiјан странаса школајасын велӧԁчӧ 33 мiԉԉион челаԁ ԁа јуноша. Мiјан школа оз завiсiт вiчкоыԍ, мезԁӧма реԉiгиознӧј влiјаԋiјејасыԍ.

Революцiјаӧԇса каԁ ԍертi среԁԋеј школајасын велӧԁчысјаслӧн лыԁ соԁiс 18 пӧв, а ӧткымын сојузнӧј республiкајас куԅа тајӧ соԁӧмыс нӧшта ыжыԁжык: напрiмер, Азербајԇжанскӧј ССР-ын—34,5 пӧв, Армеԋiјаын—68 пӧв, Узбекiстанын—53,2 пӧв, Казахстанын—47,9 пӧв.

Ԇiк мӧԁ положеԋiјеыс челаԁӧс ԁа томјӧзӧс велӧԁӧмӧн капiтаԉiстическӧј фашiстскӧј странајасын.

Ԋемецкӧј кыв, арiфметiка, гiжӧм ԁа с. в. препоԁавајтӧм ԋемецкӧј школајын унжыкысӧ вежӧма расовӧј травлаӧн ԁа военнӧј муштраӧн. Просвещеԋiје куԅа Германiјаса мiнiстр Руст учiтеԉјас фашiстскӧј сојузлӧн конференцiја вылын ԍетiс тащӧм ԁiректiва: „Тi ԁолженӧԍ ԋещыштны гуманiстическӧј жалӧ ԋемецкӧј школаыԍ. Кымын тӧлкажык кутас лоны том морт, сымын ещажык поԅӧ сы вылӧ наԁејтчыны“.

Сӧветскӧј властлӧн 20 воса сушествујтан каԁӧн высшӧј школајасса велӧԁчысјаслӧн лыԁ соԁiс 5 пӧв. Сӧветскӧј Сојуз арталӧ 700 сајас вуз ԁа втуз, наын велӧԁчӧ 550 ԍурс морт. Сыыԍ кынԇi, Сӧветскӧј Сојузын унаԍiкас теԁнiкумјасын ԁа специаԉнӧј учiлiщејасын велӧԁчӧ 862,5 ԍурс морт, мӧԁ ногӧн 24 пӧв унжык, царскӧј Россiјаын ԁорыԍ.

Сӧветскӧј Сојузын вузјасын ԁа втузјасын став велӧԁчысјаслӧн пӧштi 90 прӧч. обеспечiтӧма госуԁарственнӧј стiпенԁiјаӧн, коԁлӧн размерјасыс вевтыртны капiтаԉiстическӧј странајасса уна рабочӧјјаслыԍ ужԁонсӧ.

Уна мiԉԉион том јӧз, коԁјас 20 арӧсӧԇ ԋекор ԁа ԋекӧн ез ужавлыны, заԋiмајтчысны сӧмын сiјӧн, мыј велӧԁчӧны.

Ԉеԋiнскӧј Комсомол, аслас којмӧԁ ԁасвоӧ пырӧмӧн, ԁолжен нӧшта ыжыԁжык енергiјаӧн пӧртны олӧмӧ Ԉеԋiнлыԍ заветјас ԁа Сталiн јортлыԍ iнԁӧԁјассӧ человечестволӧн чукӧртӧм став тӧԁӧмлунјасӧн овлаԁејтӧм јылыԍ, наукајасӧн овлаԁејтӧм јылыԍ, крепостӧн овлаԁејтӧм јылыԍ, коԁлы ԋiмыс наука.

Сӧветскӧј томјӧз, Ԉеԋiнскӧј Комсомол објазанӧԍ боԉшевiкјаслӧн партiјалы, сӧветскӧј народлы, Сталiн јортлы сiјӧн, мыј мiјан странаын бырӧԁӧма нацiонаԉнӧј ԋеравенство, нацiонаԉнӧј розԋ ԁа вражда.

Сӧветскӧј Сојузса народјас—сiјӧ соцiаԉiстическӧј общество стрӧiтысјаслӧн јеԁiнӧј ԁружнӧј ԍемја.

Сӧветскӧј томјӧз објазан Ԉеԋiн—Сталiн партiјалы ԁа сӧветскӧј народлы нӧшта i сiјӧн, мыј мiјан бырӧԁӧма важ царскӧј казарма.

Мi објазанӧԍ Ԉеԋiн—Сталiн партiјалы i сiјӧн, мыј мiјан странаын лӧсӧԁӧма мiрын аԇԇывтӧм Рабоче-Крестьянскӧј Краснӧј Армiја ԁа Краснӧј Војенно-Морскӧј Флот, армiја, коԁi сулалӧ соцiаԉiзмлӧн стражӧн, армiја, коԁi вiӧ ԁа ԁорјӧ сӧветскӧј строј, Ԉеԋiнлыԍ—Сталiнлыԍ ԁелӧ, став сӧветскӧј народлыԍ iнтересјас. Краснӧј Армiја—став мiрын меԁԍа вына армiја.

Рабоче-Крестьянскӧј Краснӧј Армiјаын служiтӧм мiјан странаса быԁ том мортлы ԁӧ асԍыс меԁԍа важнӧј, меԁԍа почотнӧј објазанностӧн.

Комсомол торјӧԁны поԅтӧм Краснӧј Армiјаыԍ ԁа Војенно-Морскӧј Флотыԍ. Комсомол пыр кежлӧ рӧԁнiтчiс Краснӧј Армiјакӧԁ, сы вӧсна мы сiјӧ Ԉеԋiнлӧн—Сталiнлӧн армiја—сӧветскӧј народлӧн армiја. (Аплоԁiсментјас).

Нӧшта гражԁанскӧј војна геројiческӧј војасӧ-на ԁас ԍурсјасӧн комсомолса шԉенјас доброволнӧ пырлiсны Рабоче-Крестьянскӧј Краснӧј Армiјаса бојецјаслӧн раԁјасӧ.

Сталiн, Ворошилов, Фрунԅе јортјас веськӧԁлӧм улын Ԉеԋiнскӧј Комсомолса шԉенјас красноармејецјаскӧԁ ԁа команԁiрјаскӧԁ ӧтлаын грӧмiтiсны Ԁеԋiкiнӧс, Колчакӧс, Врангеԉӧс, Јуԁеԋiчӧс, грӧмiтiсны белополякјасӧс, ԋемецјасӧс, јапонецјасӧс ԁа мукӧԁ белогварԁејскӧј iмперiаԉiстическӧј сволочӧс.

Краснӧј Армiјалӧн ԁа Војенно-Морскӧј Флотлӧн выныс сыын, мыј мiјан емӧԍ мiԉԉионјасӧн комсомоԉецјас ԁа комсомолкајас ԁа ставнас Ԉеԋiнскӧј Комсомол ем Краснӧј Армiјалӧн бојевӧј резерв.

Рабоче-Крестьянскӧј Краснӧј Армiја раԁјасын мi iмеiтам ӧнi мiԉԉионжын сајас Ԉеԋiнскӧј Комсомолса шԉенӧс. Ԁас ԍурсјасӧн комсомоԉецјас — Краснӧј Армiјаса команԁiрјас. Оборона куԅа народнӧј комiссар Ворошилов јорт Краснӧј Армiјаса ԁа Војенно-Морскӧј Флотса комсомоԉецјас јылыԍ вiсталiс: „тајӧ—ужалыԍ јӧз госуԁарствово обороналӧн веԉiкоԉепнӧј зарнi фонд“. Тајӧ—Ԉе-

(*Помсӧ вiӧԁ 3 лыстбокыԍ*).

А. В. Косарев јорт ԁокладлӧн пом

ԋінскӧј Комсомолӧс вылӧ ԁонјалӧм, і сіјӧн мі горԃітчам ԁа кутам воԅӧ јонмӧԁны Рабоче-Кресԏанскӧј Краснӧј Армијалыԍ раԁјассӧ, сылыԍ вынсӧ, сылыԍ мошщсӧ.

Міјан странаса томјӧз раԃејтӧны асԍыныԍ соціаԉісԏіческӧј рӧԃінасӧ, став мірса ужалыԍ јӧзлыԍ отечество. Ԉеԋінскӧј Комсомол ԁа сӧветскӧј томјӧз, сӧветскӧј страналыԍ рубежјассӧ ԁорјӧмӧн, Сӧветскӧј Сојузлыԍ озырлуԋјассӧ соԁтӧмӧн, тӧԁӧны, мыј најӧ јонмӧԁӧны соціаԉізм, јонмӧԁӧны став мірса ужалыԍ јӧзлыԍ ԃелӧ, ӧԁ міјанлыԍ рӧԃіна ԁорјӧм ԁа јонмӧԁӧм ем уԁар капітаԉісԏіческӧј мір куԅа ԁа рабочӧј класслӧн межԃунароԁнӧј ԁвіжеԋіјелы отсӧг.

Комсомоԉецјас—бојецјас, команԃірјас—Хасан ты ԁорын бојјасын асланыԍ вірӧн јонмӧԁісны рӧԃіналы ԁа Стаԉін јортлы верност вылӧ комсомоллыԍ кԉатва. „Воԅӧ, сӧмын воԅӧ, Стаԉін вӧсна, сӧветскӧј нароԁ вӧсна!"—Хасан ты ԁорын бојецјаслӧн тајӧ лозунгыԍ ем ставнас Ԉеԋінскӧј Комсомоллӧн лозунг. (**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

Сӧветскӧј томјӧз ентуԅіазмӧн пӧртӧ олӧмӧ міјанлыԍ став нароԁ мобіԉізаціоннӧј ԃаслунын кутны коланлун јылыԍ Стаԉін јортлыԍ інԁӧԁ.

Сӧветскӧј томјӧз овлаԃејтӧ војеннӧј тӧԁӧмлуԋјасӧн сы могыԍ, меԁым партіјалӧн первој чукӧстчӧм ԍерԏі бостны вінтовка, сувтны пуԉемјот ԁінӧ, пукԍыны самоԉот руԉ сајӧ, меԁым вӧчны пасвартана уԁар фашістскӧј хішщԋікјаслы.

IV.

Ԉеԋінскӧј Комсомол аслас став ужын пыр получајтліс ԁа получајтӧ веԍкӧԁлӧм ԁа отсӧг ВКП(б)-саԋ, міјан партіјалӧн Центраԉнӧј Коміԏетсаԋ ԁа ԉічнӧ Стаԉін јортсаԋ. (**Аплоԃісментјас**). Комсомол ужлӧн абу сещӧм јукӧнјас, коԁјас куԅа еԍкӧ Стаԉін јорт ез отсав комсомоллы, ез ԍет асԍыс сӧвет.

Стаԉін јорт пыр велӧԁліс томјӧзӧс смела ԁа повтӧг венны быԁԍікас ԍӧкыԁлуԋјас, коԁјас сулалӧны целӧ матыстчан туј вылын.

1925 воын Стаԉін јорт гіжліс: „Мі огӧ вермӧј лоны слабмӧм јӧз коԃӧн, коԁјас пышјӧны ԍӧкыԁлуԋјасыԍ ԁа корԍӧны кокԋі уж. Ԍӧкыԁлуԋјас сы вылӧ і сущеструјтӧны, меԁым тышкасны накӧԁ ԁа венны најӧс. Боԉшевікјас пӧгібԋітісны еԍкӧ наверԋака капітаԉізмлы паныԁ асланыԍ тышын, најӧ-кӧ еԍкӧ ез велӧԁчыны венавны ԍӧкыԁлуԋјас. Комсомол ез вӧв еԍкӧ Комсомоллӧн, сіјӧ-кӧ еԍкӧ поліс ԍӧкыԁлуԋјасыԍ".

Кык ԁокумент урчітӧны Ԉеԋінскӧј Комсомоллыԍ став ԃејаԏеԉностсӧ. Сіјӧ—РКСМ-лӧн III сјезԁ вылын Влаԃімір Іԉјіч Ԉеԋінлӧн реч ԁа Ԉеԋінскӧј Комсомоллӧн VIII сјезԁ вылын Стаԉін јортлӧн реч. Ԉеԋінлӧн ԁа Стаԉінлӧн тајӧ кык речыԍ вӧліны і пыр колӧны міјан революціјалыԍ том реԅервјасӧс воспітајтан, велӧԁан ԁа поԁготовітан ԉеԋінско-стаԉінскӧј программаӧн. РКСМ-лӧн III сјезԁ вылын речын Влаԃімір Іԉјіч шуліс:

„Коммуԋісԏіческӧј Томјӧзлӧн Сојуз сӧмын секі оправԁајтас асԍыс званіјесӧ, мыј сіјӧ ем коммуԋісԏіческӧј том поколеԋіјелӧн сојуз, сіјӧ-кӧ аслас велӧԁчӧмлыԍ, воспітаԋіјелыԍ, образоваԋіјелыԍ быԁ шаг кутас јітны експлоататорјаслы паныԁ став ужалыԍ јӧзлӧн общщӧј тышын участвујтӧмкӧԁ".

„Коммуԋістӧн лоны поԅӧ сӧмын секі, кор озырмӧԁан асԍыԁ паметтӧ став сіјӧ озырлуԋјассӧ тӧԁӧмӧн, коԁјасӧс выработајтіс человечество".

Влаԃімір Іԉјічлӧн тајӧ высказываԋіјеас урчітӧма комсомоллыԍ цеԉјассӧ ԁа могјассӧ ԁа інԁӧма тајӧ могјассӧ разрешітан туjјас.

Ԉеԋінскӧј Комсомоллӧн VIII сјезԁ вылын аслас речын 1928 воын Стаԉін јорт ӧлӧԁліс комсомолӧс ԁа сӧветскӧј томјӧзӧс зазнајствоыԍ, самоуспокојенностыԍ, асԍыным вынјас переоцеԋітӧмыԍ ԁа міјан врагјаслыԍ вынјас ԋеԁооцеԋітӧмыԍ, сувтӧԁліс міјан воԅӧ мог кыпӧԁны рабочӧј класслыԍ сылӧн классӧвӧј врагјаслы паныԁ бојевӧј ԁаслунсӧ, мог котыртны асԍыным уж массӧвӧја крітікујтӧм, сувтӧԁліс комсомолын бјурократізмкӧԁ пӧшщаԁатӧг тышкасан мог. Тајӧ-жӧ речас Стаԉін јорт віставліс:

„Меԁым стрӧітны, колӧ тӧԁны, колӧ овлаԃејтны наукаӧн, а меԁым тӧԁны, колӧ велӧԁчыны. Велӧԁчыны упорнӧја, терпеԉівӧја. Велӧԁчыны быԁӧнлыԍ,—і врагјаслыԍ, і ԁругјаслыԍ, тӧрјӧн-нін врагјаслыԍ. Велӧԁчыны, піԋјас курччӧмӧн, повтӧг, мыј врагјас кутасны ԍеравны міјан вылын, міјан ԋевежество вылын, міјан бӧрӧколӧм вылын. Міјан воԅын сулалӧ крепост. Шуԍӧ сіјӧ, тајӧ крепостыс, наукаӧн сылӧн тӧԁӧмлуԋјас уналыԁа отрасԉјасӧн. Тајӧ крепостсӧ мі ԁолженӧԍ бостны мыјӧ кӧԏ сіјӧ оз сувт. Тајӧ крепостсӧ ԁолжен бостны томјӧз, сіјӧ-кӧ кӧсјӧ лоны выԉ олӧм стрӧітыԍјасӧн, сіјӧ-кӧ кӧсјӧ лоны важ гварԃіјалы збыԉ сменаӧн.

Міјанлы ӧні оз поԅ ограԋічівајтчыны коммуԋісԏіческӧј каԁрјасӧс **вообшще**, боԉшевістскӧј каԁрјасӧс **вообшще** выработајтӧмӧн, коԁјас кужӧны боԉгыны быԁтор јылыԍ ԋеуна.

...Овлаԃејтны наукаӧн, ԁорны тӧԁӧмлуԋјаслӧн став отрасԉјас куԅа боԉшевік-специаԉістјаслыԍ выԉ каԁрјас, велӧԁчыны, велӧԁчыны, велӧԁчыны меԁса упорнӧја—тащӧм ӧні могыс.

Револуціоннӧј томјӧзлӧн наукаӧ поход—со мыј міјанлы колӧ ӧні, јортјас".

Аслас учіԏеԉјаслыԍ інԁӧԁјассӧ олӧмӧ пӧртӧмӧн, Ԉеԋінскӧј Комсомол ԁа сӧветскӧј томјӧз шеԁӧԁісны тӧԃчана успехјас. Абу строіԏеԉстволӧн сещӧм јукӧнјас, кӧні еԍкӧ Ԉеԋінскӧј Комсомолса шԉенјас ез ԍетны асԍыныс вынјассӧ общщӧј ԃелӧ вылӧ. Ԉеԋінскӧј Косомол ӧніја каԁын ем зев ыжыԁ поліԏіческӧј вын. Сіјӧ ем партіјалӧн збыԉ реԅерв. Сӧмын колӧм воӧн комсомоллӧн рајоннӧј коміԏетјас ԍетісны 330 ԍурс комсомоԉецлы рекоменԁаціјајас ВКП(б) раԁјасӧ пырӧм вылӧ, на пӧвсыԍ 200 ԍурссӧ партіјалӧн рајоннӧј коміԏетјасӧн прімітӧма-нін ВКП(б) раԁјасӧ.

В. І. Ԉеԋінлыԍ ԁа Стаԉін јортлыԍ інԁӧԃјассӧ олӧмӧ пӧртӧмӧн, Ԉеԋінскӧј Комсомол лоӧ органіԅаціјаӧн, кӧні сӧветскӧј томјӧз бостчӧ унаԍікас госуԁарственнӧј ԃејаԏеԉностӧ.

Томјӧз заԋімајтӧ промышԉенностын ԁа віԅму овмӧсын зев кывкутана, команԁнӧј, веԍкӧԁлана постјас.

Тӧԃчана томјӧзлӧн прослојкаыс: преԁпріјаԏіјејасса ԃіректорјас пӧвсын—10,4 прӧч., преԁпріјаԏіјејасса ԃіректорјасӧс вежыԍјас пӧвсын—12,2 прӧч., главнӧј інжеԋерјас пӧвсын—18,5 прӧч., цехјасса начаԉԋікјас пӧвсын —26,1 прӧч. (30 арӧсӧԅ).

Ужлӧн том геројјас, коԁјас петкӧԁлісны воԅмӧстчӧм ԁа отвага соціаԉісԏіческӧј строіԏеԉство фронт вылын, емӧԍ міјан веԉікӧј рӧԃінаса знамеԋітӧј јӧз, најӧс кыщалӧма нароԁлӧн, партіјалӧн, правіԏеԉстволӧн ԁа Стаԉін јортлӧн торја раԃејтӧмӧн ԁа тӧжԃысӧмӧн. (**Аплоԃісментјас**).

На пӧвсын уна орԃеноносецјас—Стаханов, Віноградовајас, Крівонос, Богԁанов, Огԋев, Бԉіԁман, Ԃемченко, Гнаԏенко, Ангеԉіна ԁа уна, уна мукӧԁјас.

Вужвыјӧныс вежԍӧмјас, коԁјасӧс пыртӧма колхознӧј стројӧн кресԏанство олӧмӧ, бырӧԁісны ԍіктын корыԍалӧм ԁа щыгјалӧм, а сеԉскохоԅајственнӧј уж пыр јонжыка пӧрӧ інԁустріаԉнӧј ужлӧн разновіԁностӧ. Кресԏанскӧј томјӧз заԋімајтӧ воԅынмуныԍ места колхознӧј произвоԁствоын, со ԍурсјасӧн том колхозԋікјас ужалӧны колхозса веԍкӧԁлыԍјасӧн, брігаԃірјасӧн, звеԋјевӧјјасӧн, колхознӧј произвоԁствоса торја участокјасӧн веԍкӧԁлыԍјасӧн.

Ӧніја каԁын, ВКЛСМ-лы 20 во тырӧмкӧԁ јітӧԁын, странаын паскаліс сӧветскӧј томјӧзлӧн вынјӧра ԁвіжеԋіје рӧԃіна-мамлы пӧԁаркіјас лӧԍӧԁӧм куԅа. Ԉеԋінскӧј Комсомол ԁа сӧветскӧј томјӧз кыԅ во тырӧм чест куԅа соԁтӧԁӧн тыртӧны произвоԁственнӧј планјас ԁа рӧԃіна-мамлы пӧԁаркіјасӧн інԁӧм планјас вевтыртӧмӧн ԍетӧны турбінајас, паровозјас, вагонјас, автомобіԉјас, комбајнјас, сталлыԍ, прокатлыԍ, ізшомлыԍ, ԋефтлыԍ соԁтӧԁ тоннајас. Но, і, гӧгӧрвоана, мыј ԍурӧ оборннӧј среԃствојасыԍ. Тајӧ реԅуԉтатын стахановскӧј ԁвіжеԋіје кыптӧ выԉ, јонжыка вылын ступеԋ вылӧ.

Ԍојасӧн меԁбур том пеԁовікјасӧс ԁа комсомоԉецјасӧс ыстӧма міјан нароԁӧн ССР Сојузса Верховнӧј Сӧвет составӧ ԁа сојузнӧј респубԉікајасса Верховнӧј Сӧветјасӧ.

Ԉеԋінскӧј Комсомолса віт міԉԉіон шԉен составын ем: 210 ԍурс том учіԏеԉ, вузјасса ԁа ԏехԋікумјасса 605 ԍурс велӧԁчыԍ, сӧветскӧј аппаратса 950 ԍурс работԋік, 170 ԍурс тракторіст ԁа комбајԋер.

Ԉеԋінскӧј Комсомол пӧртӧ олӧмӧ партіјалыԍ почотнӧј поручеԋіје, сіјӧ котыртӧ ԁа воспітывајтӧ піоԋерскӧј органіԅація раԁјасын ӧкмыс міԉԉіон сӧветскӧј чеԉаԃӧс, коԁјасӧс ӧтувтӧма 300 ԍурс піоԋерскӧј отрʻаԁӧ.

Зев ыжыԁ туј мунӧма тајӧ 20 вонас Ԉеԋінскӧј Комсомолӧн. Веԉікӧј побеԁајас шеԁӧԁіс комсомол партіја веԍкӧԁлӧм улын сӧветскӧј томјӧзӧс воспітајтан ԃелӧын. Комсомол вӧлі партіјалӧн вернӧј отсасыԍӧн врагјаскӧԁ сылӧн тышын, соціаԉізм побеԁа вӧсна сылӧн тышын.

Ставнас комсомол аслас ВЛКСМ Центраԉнӧј Коміԏет јурнуӧԁӧм улын мобіԉізујтчас ӧшыбкајас веԍкӧԁӧм вылӧ, коԁјасӧс інԁӧма партіја Центраԉнӧј Коміԏетӧн аслас пісмӧын, ԁа Ԉеԋін—Стаԉін партіја, Стаԉінскӧј Центраԉнӧј Коміԏет веԍкӧԁлӧм улын ӧԁјӧнжык мӧԁӧԃчас воԅӧ выԉ побеԁајасӧ.

Ԉеԋінскӧј Комсомол, којмӧԁ ԁас воӧ пырӧмӧн, імеітӧ аслас воԅын нӧшта јонжыка сложнӧј могјас. Сіјӧ меԁвоԅ отсавны комсомоԉецјаслы овлаԃејтны боԉшевізмӧн, ізучітны маркԍістско-ԉеԋінскӧј ԏеоріја. Кыпӧԁны комсомоԉецјаслыԍ іԃејнӧј воспітаԋіје,—кыԅі сіјӧс требујтӧ ВКП(б) ЦК. Тајӧ могсӧ решітӧмыԍ завіԍітӧ комсомол ԁа став сӧветскӧј томјӧз поліԏіческӧј бојеспоспособностлӧн воԅӧ быԁмӧм. Комсомоԉецјас ԁолженӧԍ ізучітны маркԍістско-ԉеԋінскӧј наука, коммуԋізмлӧн врагјаскӧԁ партіја тышлыԍ опыт, ԁолженӧԍ овлаԃејтны боԉшевізмӧн. „Ставсојузса Коммуԋісԏіческӧј (боԉшевікјас) партіјалыԍ Історіја" пыԁыԍаԋ велӧԁӧмӧн ԁолженӧԍ зајмітчыны веԍкӧԁлана каԁрјас, ставнас том сӧветскӧј інԏеԉԉігенція ԁа велӧԁчыԍ томјӧз.

Маркԍістско-ԉеԋінскӧј ԏеоріја велӧԁӧм—тајӧ міјан воԅын сулалыԍ сіјӧ крепостыс, Стаԉін јорт шуӧм ԍерԏі, коԁӧс мі ԁолженӧԍ бостны.

Ԉеԋінскӧј Комсомол ԁа комсомолса веԍкӧԁлыԍјас ԁолженӧԍ нӧшта јонжыка јонмӧԁны ԃісціпԉіна, бырӧԁны імеітчыԍ расхԉабанност, бырӧԁны самоуспокојенност ԁа зазнајство, паскӧԁны уж вылӧ крітіка ԁа самокрітіка.

Мыјыԍ раԃејтӧ сӧветскӧј нароԁ Ԉеԋінскӧј Комсомолӧс?

Мыјла раԃејтӧ ԁа ԁонјалӧ Ԉеԋінскӧј Комсомолӧс міјан партіја, міјан веԉікӧј вожԃ Стаԉін јорт?

Сы вӧсна, кыԅі та јылыԍ вісталӧ кыԅ воса тујыс, коԁӧс мунӧма Ԉеԋінскӧј Комсомолӧн, мыј ВЛКСМ пыр вӧліс помӧԅ вернӧјӧн аслас партіјалы, помӧԅ вернӧјӧн Ԉеԋінлы, Стаԉінлы. (**Аплоԃісментјас**).

Сы вӧсна, мыј Ԉеԋінскӧј Комсомол пыр вӧліс сӧветскӧј томјӧзлӧн органіԅаторӧн ԁа вожакӧн партіјаӧн страна воԅӧ сувтӧԁӧм могјас олӧмӧ пӧртӧмын.

Сы вӧсна, мыј комсомол став тајӧ 20 во чӧжыс петкӧԁліс асԍӧ аслас соціаԉісԏіческӧј рӧԃіналы, аслас веԉікӧј сӧветскӧј нароԁлы помтӧм преԁаннӧјӧн.

Сы вӧсна, мыј Ԉеԋінскӧј Комсомол аслас шԉенјаслыԍ, став сӧветскӧј томјӧзлыԍ стаԉінскӧја воспітывајтӧ целлыԍ јасност, характерлыԍ стаԉінскӧј чорыԁлун, цеԉ шеԁӧԁӧмын стаԉінскӧј настојчівост, коԁі жугӧԁлӧ став ԁа быԁԍікас преграԁајас,—буреш сіјӧн Ԉеԋінскӧј Комсомол шеԁӧԁіс сіјӧс, мыј міјан странаын комсомоԉецлӧн ԋім ем воԅынмуныԍ мортлӧн ԍімвол.

Сы вӧсна, мыј Ԉеԋінскӧј комсомол, комсомоԉецјас емӧԍ мірса став нарԏітӧм нароԁјас веԉікӧј вожԃ Стаԉін јортлӧн вернӧј учеԋікјас. (**Бурнӧј аплоԃісментјас. Ставӧн сувтӧны ԁа сулалӧмӧн чолӧмалӧны Стаԉін јортӧс**).

Міјан нароԁ, міјан партіја, міјан учіԏеԉ Стаԉін јорт вермасны лоны увереннӧјӧн, мыј Ԉеԋінскӧј Комсомол, комсомоԉецјас ԋекор, ԋекущӧм ԍӧкыԃлуԋјас ԁа преграԁајас воԅын оз ԁрӧгԋітны ԁа оз отступітны ԉеԋінско-стаԉінскӧј туј вылыԍ.

Кутасны і воԅӧ вылын кутны Маркслыԍ—Енгеԉслыԍ — Ԉеԋінлыԍ — Стаԉінлыԍ ԋепобеԃімӧј знамја (**аплоԃісментјас**) ԁа нуасны сіјӧ став мірса ужалыԍ јӧзлыԍ веԉікӧј знамјасӧ коммуԋізмлӧн тырвыјӧ побеԁаӧԅ.

Меԁ олас міјан боԉшевістскӧј партіја!

Меԁ олас міјан учіԏеԉ Стаԉін јорт!

Меԁ олас Ԉеԋінскӧј Комсомол!

(**Бурнӧј аплоԃісментјас**).

СӦВЕТСКӦЈ СОЈУЗЫН

МОСКВА, 16. Стаԉін ԋіма московскӧј автомобіԉнӧј заводын вӧчԍӧны опытнӧј образецјас выԉ грузӧвӧј автомобіԉлӧн—„ЗІС-15". Сы вылын лоӧ сувтӧԁӧма моԃерԋізірујтӧм мотор, 97 вӧв вын мошщностӧн.

* Помасіс чајнӧј ԉіст чукӧртӧм. Сојузса став фабрікајас получітасны 35 ԍурс тонна чајнӧј ԉіст.

ІСПАԊІЈАСА ФРОНТЈАС ВЫЛЫН

АСЫВВЫВ ФРОНТ

Оборона куԅа іспанскӧј міԋістерстволӧн нојабр 15 лунԍа своԁкаын јуӧртԍӧ, мыј Ебро зонаын бӧрја суткіјас чӧжӧн муніԍны јаростнӧј бојјас. Мјаԏежԋікјас ԁа інтервентјас, інԏенԍівнӧј арԏіԉԉеріјскӧј бі отԍӧгӧн, нуӧԁісны ԁугԁывлытӧм атакајас респубԉіканскӧј војскалӧн поԅіціјајас вылӧ.

Респубԉікаԋецјас енергічнӧја воԅсаԍісны, фашістскӧј војскалы зев ыжыԁ воштӧмјас вӧчӧмӧн. Своԁка јӧзӧԁан каԁӧ Ебро зонаын тыш муніс воԅӧ.

Ԍегре ју зонаын ԋекущӧм војеннӧј ԃејствіјејас ез вӧвны.

ЦЕНТРАԈНӦЈ ФРОНТ

Нојабр 14 лунӧ војшӧр гӧгӧр мјаԏежԋікјас вӧчісны атака Карабанчеԉ секторын. Мјаԏежԋікјаслыԍ сајӧԁчӧм іныԍ петӧм частјасӧс респубԉікаԋецјас паныԁалісны вына біӧн. Мјаԏежԋікјас бӧрыԋтчісны важ местааныс тӧԁчана воштӧмјас бӧԍтӧмӧн.

Мукӧԁ фронтјас вылын положеԋіјеыс важкоԃыс.

Ԁанцігын јеврејскӧј погромјас

ВАРШАВА, 16. Ԁанціг став ԏерріторіја вылын мунӧны чорыԁ јеврејскӧј погромјас. Ԁанцігскӧј гітԉеровецјаслӧн ԃејствіјејасыс ԋінӧмӧн оз торјавны воԍса разбојыԍ. Жугӧԁлӧм магаԅінјасыԍ тӧварјас гуԍавлыԍӧны, јеврејјаслы прінаԁԉежітыԍ зԁаԋіјејас сотԍӧны. Фашістјаслӧн банԃајас нӧјтӧны ԋе сӧмын мужчінајасӧс, но і чеԉаԃӧс ԁа старікјасӧс. Цопотын ԅвермӧм гітԉеровецјас кыскісны керкаԍыс ӧԏі тӧԁчана хірург-врачӧс, кіԍкалісны сіјӧс бенԅінӧн ԁа ӧзтісны.

Поԉшаын фашістскӧј террор

ВАРШАВА, 16. Варшавскӧј окружнӧј суԃын завоԃітчіс ыжыԁ поԉіԏіческӧј процесс 26 морт вылын, коԁјас мыжԁыԍԍӧны коммуԋісԏіческӧј ԃејаԏеԉностын. Белостокын трібунал суԃітіс 26 мортӧс ԏурмаын пукавны 3 воԍаԋ 12 воӧԅ быԁӧнӧс коммуԋісԏіческӧј ԃејаԏеԉностын мыжалӧм куԅа.

Чехословакияын сӧветскӧй фильмъяс дугӧдӧм

ПРАГА, 11. Пыщкӧсса делӧяс кузя министр дугӧдіс Чехословакия территория вылын сӧветскӧй фильмъяс „Балтийцы“ да „Дочери русской революции“ („Подруги“) демонстрируйтӧм, кодъяс пользуйтчісны Прагаын да республикаса мукӧд центръясын ыджыд успехӧн.

СԊІМОК ВЫЛЫН: Сыктывкарса поԉітпросветшколаын велӧԃчыԍ-комсомолец-отлічԋікјас: І. Ԍамтомов, Ф. Попов, К. Хоԅаінов, А. Попов, Ԁ. Базаров ԁа Ԁ. Јерімова јортјас.

Комсомолецъяс донъялӧны комитетлысь удж

Ноябрь 11—12 лунъясӧ муніс отчетно-выборнӧй собрание Сыктывкарса фельдшерско-акушерскӧй школа бердса комсомольскӧй организацияын. Организацияын ставыс 91 комсомолец, на пӧвсысь 2 кандидат. Собрание вылӧ волісны 80 морт.

Комитет удж йылысь отчот вӧчис комитетса секретар Шарапов ёрт. Доклад кузя прениеясын сёрнитісны 18 морт.

Комитет уджаліс 1937 вося юль 11 лунсянь 1938 вося ноябрь 12 лунӧдз. Докладысь да сы кузя сёрниясысь тыдовтчис, мый комитет отчотнӧй кадколастын уджаліс не омӧля. Колян во комсомольскӧй организация разоблачитіс да вӧтліс комсомолысь Вишератинӧс да Макаровскийӧс, кодъяс разлагайтісны велӧдчысьясӧс, уськӧдісны школьнӧй дисциплина да пыртісны школаӧ антинароднӧй явлениеяс. Сідз, Вишератин аслас группаын делӧсӧ вайӧдіс сэтчӧдз, мый сэні лоис 80 прӧчент неуспевающӧй. Та вылын комсомольскӧй организация мобилизуйтіс комсомолецъясӧс бдительность кыпӧдӧм вылӧ, большевизмӧн овладейтӧм вылӧ.

Комсомольскӧй организация эз омӧля уджав и СССР-са, РСФСР-са да Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветјасӧ бӧрысьӧмъяс кузя. СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрйысян кадӧ-кӧ уджаліс 17 агитатор, то РСФСР-са да Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысигӧн уджалісны-нин 42 агитатор. Медбура уджалісны комсомолкаяс Соколова, Васильева, Юхнина да Матвеева ёртъяс.

Гырысь вермӧмъяс организация шедӧдіс и оборонӧй уджын. Бӧрья кадӧ гӧтӧвитӧма 175 морт ПВХО значкистӧс, 34 ВС значкистӧс да 148—ГСО значкистӧс. Гӧтӧвитӧма сідз-жӧ колян велӧдчан воын 50 парашютистӧс.

Но такӧд тшӧтш комсомолецъяс пасйисны комитет уджысь и гырысь тырмытӧмторъяс. Бӧръя кадӧдз оз уджав 3 политкружок пропагандистъяс вӧсна. Педінститутын велӧдчысьяс Кичигин да Кустышев, кодъясӧс горкомол выделитіс пропагандистъясӧн, эз-на весиг волыны дай, тыдалӧ, оз и кӧсйыны, но горкомол налысь оз требуйт. Политшколаяс комплёктуйтӧм вӧлі нуӧдӧма неправильнӧ—комсомолецъясӧс торйӧдӧма несоюзнӧй томйӧзысь да налӧн составыс эз вӧв постояннӧй.

Торйӧн омӧля уджалӧ ВКП(б) история велӧдӧм кузя кружок. Сені „ВКП(б) история кузя Краткӧй курсӧн“ комсомолецъясӧс бура тӧдмӧдӧм пыдди нуӧдсьӧ занятиеяс вылын гораа лыддьӧм, коді нинӧм оз сет слушательяслы.

Организация ёна тырмытӧма уджаліс отличничество вӧсна тыш паськӧдӧм кузя. 89 комсомолецысь сӧмын 2 отличник. Тайӧ лыдпасыс висьталӧ ачыс ас вӧснаыс. Комсомолецъяс оз петкӧдлыны пример велӧдчӧмын, а комитет эз кыпӧд найӧс отличнӧйа велӧдчӧм вӧсна тыш вылӧ. Тайӧ артмис сы вӧсна, мый комитет котыртіс некодлы ковтӧм бумажнӧй волокита—бумажнӧй соцобъязательствояс сетӧм, кодъяс некор оз прӧверайтсьыны.

Торйӧн ёся комсомолецъяс комитетӧс критикуйтісны организациялысь радъяссӧ содтӧм кузя тырмытӧм уджысь. Кольӧм во-кӧ комсомолӧ вӧлі примитӧма 53 мортӧс, то таво 2 тӧлысь да джынйӧн примитӧма сӧмын 3 мортӧс. Комитет тайӧ уджсӧ эновтіс, а займитчис сӧмын отчотно-выборнӧй собрание кежлӧ лӧсьӧдчӧмӧн.

Комитет эз мобилизуйт комсомолецъяслысь вниманиесӧ ни войдӧр ни отчотын сійӧ факт вылӧ, мый комсомолец Коданев мӧд велӧдчыськӧд общежитиеын котыртіс тыш да кык мортӧс, кодъяс пырисны общежитиеӧ, нӧйтісны. Коданевӧс ӧні сетӧма судӧ. Комсомолецъяс тшӧктісны комитетлы нуӧдны паськыд собрание да мобилизуйтны велӧдчысьясӧс татшӧм фактъясыскӧд пӧщадатӧм тыш вылӧ.

Комсомолецъяс ёся критикуйтісны ВЛКСМ горкомӧс да обкомӧс омӧль веськӧдлӧмысь да отсӧгысь. Сідз горкомолса секретар Палкин ёрт школаӧ воліс сомын часджын кежлӧ, а обкомолса секретар Костин ёрт да Коновалов ёрт волісны сӧмын видзӧдлыны школасӧ.

Собрание бӧрйис выль комитет да примитіс практическӧй мероприятиеяс организациялысь уджсӧ бурмӧдӧм кузя. Комитетса секретарӧн бӧрйӧма Шарапов ёртӧс, секретарӧс вежысьясӧн Башлыкова да Бобков ёртъясӧс.

Г. И.

КІТАЈЫН ВОЈЕННӦЈ ԂЕЈСТВІЈЕЈАС

Центраԉнӧј Кітајын. Хаԋкоуԍаԋ рытыв-војвылын јапонскӧј војска чукӧртчӧны Цԅіншаԋԍаԋ 15 кілометрӧн лунвылын.

Хаԋкоуԍаԋ рытыв-лунвылын јапонскӧј частјаслы Јучжоу боԍтӧм бӧрын уԁајтчіс мунны пунктӧ, коԁі Чаншаԍаԋ 80 кілометрӧн војвылын. Сені мунӧны чорыԁ бојјас.

Војвыв Кітајын. Шанԍі провінціја војвыв јукӧнын кітајскӧј војскалӧн частјас парԏізанјаскӧԁ ӧтвыв бӧрја ԋеԃеԉјас чӧжӧн нуӧԁісны уна атакајас јапонскӧј гарԋізонјас вылӧ, коԁјас сулалӧны Ԁатун-Пучжоускӧј кӧрт туј пӧлӧн. Оні кітајскӧј војска кујім бокԍаԋ нуӧԁӧны наступајтӧм Ԋін-У вылӧ.

Лунвыв Кітајын. Кітајскӧј јуӧртӧмјас ԍерԏі, лунвылын ԃејствујтыԍ кітајскӧј војскалӧн главнӧј вынјасыс, Кантонԍаԋ 30 кілометр сајын. Воԅынмуныԍ частјас воісны карԁорӧԅ. Соԁтӧԁ јуӧртӧмјас ԍерԏі, Цінхуа ԁорса бојјасын (Кантонԍаԋ асыв војвылын), кытыԍ ԋеважӧн вӧлі вӧтлӧма јапоԋецјасӧс, кітајскӧј војска боԍтісны ԍурс вінтовка, 9 танк, 20 поԉевӧј ӧруԃіје ԁа 10 пуԉемјот.

Меԁбурјасӧс премірујтӧма

Веԉікӧј Окԏабрскӧј Соціаԉісԏіческӧј ревоԉуціјалы 21 во тыран лунӧ Уԉјанаса ԍеԉскохоԅајственнӧј ԏехԋікумса ԃірекціја премірујтіс уна рабочӧјјасӧс ԁа работԋіцајасӧс, коԁјас петкӧԃлісны стахановскӧј ужлыԍ обраԅецјас.

Учхозса рабочӧј Грігоріј Антоновскіјӧс премірујтӧма 60 шајт ԍӧмӧн. Сіјӧ том рабочӧј-стахановец учхозын. Анԃреј Јеԍевӧс премірујтӧма 50 шајтӧн. Премірујтӧма щӧщ Расов, Порошкіна ԁа Јуԃіна јортјасӧс.

С. Ԏімушев.

Отв. редактор Г. І. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб, на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3536. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 3000.